

værker, efterisolering af bygninger, omlægning af varmforsyninger, modernisering af Farvandsvæsenets fyr ved at overgå til energiforsyning fra solcelleanlæg og vindmøller, samt indførelse af et større antal centrale tilstandskontrol- og styringsanlæg (CTS-anlæg) m.v.

Energiforbruget til opvarmning (korrigeret til normalårsforbruget) for Forsvarsministeriets område er således faldet med ca. 214 mio. kWh i perioden fra 1990 til 1997, hvilket svarer til en reduktion på ca. 42%.

Elforbruget til belysning og ventilation er fra 1990 til 1997 faldet med ca. 27,3 mio. kWh svarende til ca. 12,5%. Det skal dog samtidig oplyses, at det totale elforbrug inkl. proces-energi (strøm til skibe, radarer, landingsbanebelysning etc.) i samme periode er steget ca. 23,7 mio. kWh, hvilket er en stigning på ca. 14,5%.

Forsvaret har siden 1993 iværksat energistyring og nu senest i 1997 energiledelse på etableringerne. Energiledelsesordningen indebærer, at forsvaret over en 3-årig periode foretager en energigennemgang af hele bygningsmassen. Dette indebærer bl.a., at der udarbejdes »Energimærkning« og »Energiplan« for alle ejendomme over 1500 etagemeter i forsvaret.

Forsvarets Miljøledelsessystem indebærer, at de enkelte myndigheder årligt revurderer tilstanden, for så vidt angår alle miljøpåvirkninger, herunder energiforbruget.

Ud fra ovennævnte energiplan samt de samlede miljøpåvirkninger udarbejdes herefter projektforslag, hvis gennemførelse skal medvirke til en reduktion af energiforbruget og hermed de samlede miljøpåvirkninger.

Drivmiddelforbruget, der ligeledes medfører betaling af CO₂-afgifter, afspejles i forsvarets aktivitetsniveau. En reduktion i aktivitetsniveauet vil derfor medføre et mindre energiforbrug.

Indførelse af mindre energiforbrugende materiel og køretøjer sker i forbindelse med gennemførelse af forsvarets generelle materielanskaffelses- og driftsplaner.

Forsvarsministeriet vil fortsætte sin miljøstrategi på energiområdet i de kommende år, hvilket indebærer en målrettet indsats for at nedbringe energiforbruget yderligere, og dermed CO₂-udslippet.